



# Årsplan 2024

## Rom barnehage





## Innhold

Om barnehagen.....	3
Kontaktinformasjon.....	3
Oppvekst - den viktigste veksten .....	4
Medvirkning og danning.....	5
Fagområder i Rammeplanen .....	5
Bærekraftig utvikling .....	6
Livsmestring og helse .....	6
Omsorg.....	7
Lek .....	8
Læring.....	8
Fokusområdet 2024 – Voksenrollen ute .....	9
Vennskap og fellesskap .....	9
Kommunikasjon og språk .....	9
Hund som miljøskaper i barnehagen .....	10
Overgang fra hjem til barnehage .....	11
Samarbeid med foresatte.....	11
Overganger innad i barnehagen.....	12
Overgang fra barnehage til skole .....	12
Dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid.....	13
Progresjon .....	13
Digital praksis .....	14
Plandager våren 2023 og barnehageåret 2024/2025 .....	14



## Om barnehagen

Rom barnehage har syv avdelinger fordelt på to hus og ligger i nær tilknytning til Rom skole og boligområder med stadig økende utbygging. Barnehagen ligger tett inntil et natur-/skogsområde som brukes aktivt.

Rammeplanen for barnehager er en forskrift til barnehageloven og er styrende for arbeidet vårt. Årsplanen skal beskrive hvordan vi skal oppfylle Rammeplanen og nå målene for Indre Østfold kommune sine barnehager.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek samt fremme læring og danning. Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppen. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

I Indre Østfold kommune har vi et tverrfaglig samarbeid med flere andre enheter innenfor oppvekst slik som barnevernet, helsestasjonen, Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT) og Enhet for spesialpedagogisk hjelp (ESP). Vi samarbeider også med enheter innenfor andre seksjoner i kommunen slik som fysio- /ergoterapiavdelingen.

## Kontaktinformasjon

Rom barnehage	Kontaktinfo
<b>Enhetsleder</b>	Navn: Ann-Lisbet Kolstad Tlf: 47 60 47 42 / 69 68 14 93 Mail: <a href="mailto:ann-lisbet.kolstad@io.kommune.no">ann-lisbet.kolstad@io.kommune.no</a>
<b>Avdelingsleder</b>	Navn: Elisabeth Jakobsen Tlf: 97 04 39 32 / 69 68 14 93 Mail: <a href="mailto:elisabeth.jakobsen@io.kommune.no">elisabeth.jakobsen@io.kommune.no</a>
<b>Avdeling Hjerterommet</b>	Tlf: 48 88 75 03
<b>Avdeling Smilehullet</b>	Tlf: 48 88 75 15
<b>Avdeling Armkroken</b>	Tlf: 47 45 81 58
<b>Avdeling Gofoten</b>	Tlf: 48 88 75 68
<b>Avdeling Fargeklatten</b>	Tlf: 48 88 73 05
<b>Avdeling Tiriltunga</b>	Tlf: 48 88 73 55
<b>Avdeling Sjarmtrollet</b>	Tlf: 48 88 75 59



## Oppvekst - den viktigste veksten



Indre Østfold kommune har som mål at barn opplever inkluderende fellesskap som fremmer helse, trygghet, trivsel og læring, samt sørge for at barn og familier som trenger ekstra bistand får dette tidligst mulig, slik at de blir i stand til å mestre livet mest mulig på egenhånd. Alle barn har rett til et inkluderende fellesskap.

**Menneskesyn:** Vår grunnholdning er at alle mennesker er likeverdige og unike. Vi tror på det kompetente barnet og vi skaper muligheter gjennom å gi barnet tid til å utvikle seg i sitt eget tempo. Barn har en iboende kraft til å utforske verden og er aktive deltakere eget liv. Barndommen har egenverdi og er ikke et venterom på vei til det voksne liv.

**Læringsyn:** Vårt læringsyn er preget av et sosiokulturelt syn hvor vi tenker at barn lærer best gjennom interaksjon og samhandling med omgivelsene. Barna lærer gjennom å bruke kroppen og alle sansene sine, og læring skjer i alle typer aktiviteter og samspill. Det fysiske miljøet, organisering av dagen og aktiviteter i barnehagen har betydning for hva og hvordan barn lærer.



## Medvirkning og danning

*I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer (Rammeplanen s. 21).*

### **Dette betyr det for oss og slik jobber vi**

*Måten personalet møter barna på, påvirker de mulighetene barnet har til aktivt å forsøke å påvirke verden omkring seg. Barnet kan ta initiativ som blir sett eller ikke sett. Barnet kan oppleve sorger og frustrasjoner som blir sett eller ikke sett. Barnet kan skape teorier om verden og fenomener i verden sammen med sine venner, som blir sett eller ikke sett. Hvordan hvert enkelt barn opplever seg selv som en som har mulighet til å påvirke sine omgivelser ved å være til stede, er opp til omgivelsene.*

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/pedagogisk-dokumentasjon/ped-dok-didaktisk-perspektiv/barns-medvirkning/>

Omgivelsene – det er oss. Vi sikrer barns medvirkning gjennom å være sensitive ovenfor alle barns uttrykk. Ved å være større, sterkere, klokere og gode omsorgspersoner, gir vi barna muligheten til medvirkning tilpasset deres alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Pedagogisk dokumentasjon og prosjektarbeid henger nøye sammen med barns medvirkning og FNs barnekonvensjon. Pedagogisk dokumentasjon setter barns medvirkning i planleggingsarbeidet i system, og oppmuntrer til en nysgjerrighetskultur der utforsking er en sentral vei til læring. Pedagogisk dokumentasjon brukes for å se hva barna er opptatt av, for å forstå deres strategier for læring og som grunnlag for å drive prosjektarbeid i barnehagen.

I rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017), kapittel 8 (Barnehagens arbeidsmåter), står det at «*personalet skal ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i barnehagens daglige arbeid og ved valg og gjennomføring av temaer og prosjekter*». Prosjektarbeid er et prosessorientert arbeid som tar utgangspunkt i et tema eller et fenomen som barna er opptatt av. Hensikten er å skape møteplasser for utforsking, fordypning og forståelse.

## Fagområder i Rammeplanen

De syv fagområdene i «Rammeplanen for barnehagen» tar utgangspunkt i barnas interesser i barnehagealder. Vi jobber tverrfaglig med prosjekter gjennom hele året og her trekkes de forskjellige fagområdene naturlig inn.

- ✓ Kommunikasjon, språk og tekst.
- ✓ Kropp, bevegelse, mat og helse.
- ✓ Kunst, kultur og kreativitet.
- ✓ Natur, miljø og teknologi.
- ✓ Antall, rom og form.
- ✓ Etikk, religion og filosofi.
- ✓ Nærmiljø og samfunn.



*Personalet tar i bruk varierte arbeidsmetoder som tilpasses enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir muligheter for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen (Rammeplanen s. 43).*

## Bærekraftig utvikling

*Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn (Rammeplan s. 10).*

### Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Vi vil være med å legge grunnlaget for en etisk tenkning hos barna slik at de evner å vise solidaritet og behandle alt rundt seg på en slik måte at det ikke ødelegges for kommende generasjoner. Vi ønsker å bidra til at barna blir glade i naturen og at vi sammen reflekterer rundt naturens mangfold.

- ✓ Vi gir barna gode naturopplevelser og kunnskap om hvordan vi kan ta vare på naturen.
- ✓ Vi høster det naturen har å by på av mat og naturmaterialer og bruker det gjennom året.
- ✓ Vi bestreber oss på å få så lite matsvinn som mulig.
- ✓ Vi kildesorterer mat, papir, elektroavfall, plast og metall.
- ✓ Vi oppretter gjenbrukssentral i samarbeid med FAU, en til to ganger i året.
- ✓ Vi arrangerer Ruskenaksjon før 17.mai.
- ✓ Vi prøver oss på dyrking av grønnsaker.

## Livsmestring og helse

*Barnas psykiske og fysiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelsers og mobbing. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile. Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner (Rammeplanen s. 11).*

### Psykososialt barnehagemiljø

Barnehagen har en plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, jfr. barnehagelovens kapittel 8. En viktig faktor i dette arbeidet, er å vurdere hva som er til «barnets beste», en såkalt barnets-beste-vurdering. FNs konvensjon om barnets rettigheter (FNs barnekonvensjon) slår blant annet fast at:

*Ved handlinger og i avgjørelser som gjelder barn, skal det som er det beste for barnet vurderes særskilt og være et grunnleggende hensyn.*

*En viktig side av utredningen i saker som gjelder barn, er å klargjøre hva barna mener. Barns mening kan bidra til å klargjøre hva som er det beste for barna det gjelder.*



I arbeidet med psykososialt barnehagemiljø betyr dette at alle våre handlinger og vurderinger skal gjøres ut fra det vi vurderer som det beste for barnet, samt at barnet skal få mulighet til å uttrykke seg om sin opplevelse.

Personalet kjenner lovverket og følger overordnet og lokal handlingsplan for å sikre alle barn et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

### **Helsefremmende barnehage**

Rom barnehage er sertifisert som helsefremmende barnehage. Det innebærer at vi oppfyller kriteriene for helsefremmende barnehager i Østfold. Det er utarbeidet en lokal handlingsplan med oppsatte evalueringspunkter som sikrer det videre arbeidet.

### **Mat og måltider**

Rom barnehage er en fullkostbarnehage. Det innebærer at barna får servert tre måltider i løpet av dagen hvis de er til stede ved alle måltidene. Vi følger de nasjonale retningslinjene for mat og måltider i barnehagen.

### **Bursdagsmarkeringer**

Vi markerer barnas bursdager sammen med barn og ansatte på den aktuelle avdeling. Det vil være variasjoner fra avdeling til avdeling hvordan de markerer det, men barnet er alltid i fokus.

Vi ønsker ikke at det blir tatt med noe spiselig hjemmefra. Vi markerer heller ikke bursdagene med noe spiselig, da vi ønsker at fokuset skal være på bursdagsbarnet.

Mange barn har matallergier og andre hensyn som må ivaretas ved servering av mat og for at også markering av bursdager skal bli et likeverdig tilbud til alle barn velger vi å ikke ha fokus på mat.

De nasjonale retningslinjene for mat og måltider i barnehagen er tydelige på at det skal serveres mindre sukker i barnehagen. Det kan allikevel bli servert kaker i barnehagen ved anledninger som for eksempel jul og sommerfester.

## **Omsorg**

*I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring (Rammeplanen s. 19).*

### **Dette betyr det for oss og slik jobber vi**

Personalet i barnehagen er profesjonelle omsorgsgivere. Omsorg er et samlebegrep som inneholder mange elementer. Vi snakker om fysisk omsorg som også innebærer behovet for ro og hvile. En annen type omsorg, er at vi sørger for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnegruppa. Vi er vi rollemodeller og er bevisste på at barna speiler seg i sine omsorgspersoner. Omsorgsbegrepet innebærer også at vi støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.

I arbeidet med «Se barnehagebarnet innenfra» har personalet økt sin kompetanse på profesjonell omsorg. Det at vi ikke har det samme sterke båndet som foreldrene har til barna sine, gjør at kunnskap om omsorg, tilknytning og barns grunnleggende behov blir nødvendig og til stor hjelp for oss når vi skal ha omsorg for andres barn.



- ✓ Personalet jobber ut fra felles grunnverdier og holdninger i forhold til begrepet omsorg.
- ✓ Personalet reflekterer sammen med barna over begrepet omsorg.
- ✓ Personalet har kompetanse på «Trygghetssirkelen».
- ✓ Personalet har kompetanse på ulike tegn på omsorgssvikt.
- ✓ Personalet har relasjonelt mot til å gripe inn når vi ser at omsorgsbehovet ikke blir ivaretatt.

## Lek

*Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.*

*Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre (Rammeplanen s. 20).*

### **Dette betyr det for oss og slik jobber vi**

Barnekonvensjonens artikkel 31 gir alle barn rett til lek. Det betyr at vi legger til rette for lek gjennom å skape møteplasser ut fra barnas interesser og behov for utvikling, både ute og inne. Møteplasser kan være tilrettelagte møteplasser hvor barn og voksne møtes om noe felles, som for eksempel spennende materialer. Det kan også være møteplasser som plutselig oppstår, som for eksempel når vi møtes ved en vanndam som nylig har oppstått fordi det regner.

I år har vi et ekstra fokus på den leken som foregår på uteområdet vårt. Ute foregår ofte den leken vi kaller frilek. Frilek kan defineres som en aktivitet der barna selv velger hvem de skal være sammen med, hva de skal gjøre og hvor de vil leke. Dette medfører ofte at barn leker med det de er gode til og får mulighet til å vise dette til andre.

Lek er viktig for barns utvikling selv om dette ikke er intensjonen for barna selv når de leker. Leken er barnas uttrykksform og de er eksperter på sin lek. I leken foregår det viktig sosial trening der barn får utvidet og utviklet sitt lekerepertoar. Selv om leken er barnas arena, opplever vi at det er viktig med nærværende personale for å støtte og veilede barna i deres lek, jfr. fokusområdet «Voksenrollen ute».

## Læring

*I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (Rammeplanen s. 22).*

### **Dette betyr det for oss og slik jobber vi**

Leken er barnehagens viktigste læringsarena. I leken lærer barna alt de trenger som grunnlag for videre læring i livet, slik som sosial kompetanse, turtaking, konsentrasjon og motorikk for å nevne noe. Barna undersøker, oppdager og forstår sammenhenger. De utvider perspektivene sine og får ny innsikt. Personalet observerer og reflekterer aktivt rundt barns læringsmiljø. Barnas interesser og spørsmål danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø – barna er medskapere i egen hverdag. Hverdagsaktiviteter som måltider, overganger, samlinger og hverdagsamtaler er også viktige læringsarenaer for barna.





## Fokusområdet 2024 – Voksenrollen ute

*I Rammeplan for barnehagen står det at personalet skal*

- ✓ organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- ✓ bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- ✓ fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- ✓ observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- ✓ veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- ✓ være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ✓ ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Rom barnehage har et stort, flott og variert uteområde. Uteområdet vårt innbyr til variert lek, men vi ser at det kan være ekstra utfordrende for barna, både å komme inn i lek og sette i gang lek når de kommer ut. Vi vet at et oppmerksomt nærværende personale er avgjørende for at barn skal få støtte og veiledning slik at de lykkes i uteleken. Dette vil være fokuset vårt i år.

I arbeidet med voksenrollen ute har vi mål både for personalet og barna.

### Mål for personalet

- ✓ Personalets har kompetanse om lek og voksenrollens betydning for barns lek.
- ✓ Personalet sikrer et trygt og godt psykososialt lekemiljø for alle barn.

### Mål for barna

- ✓ Barnas individuelle lekekompetanse øker (progresjon).
- ✓ Barna opplever at personalet er tilgjengelige i uteleken.

## Vennskap og fellesskap

*I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap (Rammeplanen s. 22 - 23).*

### Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Vi deler barnegruppene i mindre grupper når vi har mulighet til det. Dette hjelper oss til å fange opp alle barns uttrykk, både verbale og kroppslige.
- ✓ Sammen med barna, snakker vi om vennskap, hvordan vi skal være mot hverandre og belyser andres gode egenskaper og handlinger.
- ✓ Vi har fokus på at barnehagens lek- og læringsmiljø skal være inkluderende og sikre at alle får oppleve å være en del av fellesskapet, uavhengig av funksjonsnivå.

## Kommunikasjon og språk

*Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling (Rammeplanen s. 23).*

### Dette betyr det for oss og slik jobber vi



Vi er opptatt av at alle barn har et språk og kommuniserer på sin måte. Barn kommuniserer mye gjennom kroppsspråk. Noen barn har et verbalspråk, mens andre barn trenger alternativt supplerende kommunikasjon (ASK), for å kunne gjøre seg forstått. Vi har barn som kan snakke flere språk, både verbalt, men som også formidler gjennom norsk med tegnstøtte eller ved bruk av symboler. Vi er opptatt av at alle barn skal ha muligheten til å uttrykke sine meninger og behov. Vi legger til rette for at alle barn får mulighet til å kommunisere gjennom bruk av norsk med tegnstøtte eller ved bruk av symboler. Denne tilretteleggingen er viktig for alle barn, slik at vi kan kommunisere på tvers av flerspråklighet og funksjonsnedsettelse.

Vi tilstreber et rikt og variert hverdagspråk. Vi er opptatt av å benevne objekter på flere språk, slik at alle barn får muligheter for å styrke begrepsapparatet sitt, uavhengig av hvilken kommunikasjonsform barna bruker. Vi bruker rim, regler og sang aktivt som språkstimulerende verktøy for alle aldersgrupper.

Arbeidet med språk og kommunikasjon handler om å åpne opp for undring og refleksjon og legge til rette for at barn kan bruke og utvide språket sitt i samhandling med andre. Det handler om å stille åpne spørsmål, som krever noe annet enn ja-og-nei-svar. Slike hverdagsamtaler foregår naturlig i samhandlingen mellom oss og barna. Turer ut av barnehagen er en av flere arenaer for disse hverdagsamtalene.

Forskning viser også at bruk av litteratur i tidlig alder har betydning for senere lese- og skrivekompetanse. Vi har en kritisk holdning til valg av barnelitteratur og har «biblioteksansvarlige» som jevnlig er innom biblioteket for å låne bøker. Vi bruker bøker og fortellinger som grunnlag for samtaler og aktiviteter i hverdagen.

## Hund som miljøskaper i barnehagen

*Forskning viser at dyreassisterte aktiviteter kan bidra til å styrke barns selvfølelse og mestring, bidra til økt motivasjon, samt fremme omsorgsevne og empati i mennesker. Videre er det forsket på at nærvær av hund kan virke beroligende, øke konsentrasjonsevnen og hindre generell rastløshet og uro.*



I Rom barnehage får små grupper av barn være med på dyreassisterte aktiviteter sammen med Elisabeth og Senja. Dette er et veldig populært tilbud blant barna. Foreldrene må gi skriftlig samtykke til dette. I 2024 vil vi ha fokus på språk, kommunikasjon og tekst i aktivitet sammen med Senja.



Senja og Elisabeth utgjør et sertifisert besøkshundteam og er godkjent for oppdrag innenfor dyreassistert aktivitet. Dette innebærer blant annet at:

- Senja har bestått egnethetsvurdering hos Dyrebar Omsorg og praktisk prøve som besøkshund. Hun må resertifiseres annenhvert år.
- Elisabeth har utdanning (15 stp) innen dyreassisterte intervensjoner med hund. Dyreassisterte intervensjoner kan deles inn i dyreassistert aktivitet, terapi og pedagogikk.
- Vi følger Lov om dyrevelferd § 6 som sier at dyr skal bli ivaretatt av tilstrekkelig og faglig kompetent personell.

## Overgang fra hjem til barnehage

*Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (Rammeplanen s. 33).*

### **Dette betyr det for oss og slik jobber vi**

Vi vet at den første tiden i barnehagen, kan være tøff både for barn og foreldre og by på mange tårevåte avskjeder. Det er forsket mer på tilvenningsperioden de siste årene. Forskere ved Aarhus universitet i Danmark, har vært opptatt av tiden som blir brukt på tilvenningen, både av foresatte og personalet i barnehagen. De peker også på viktigheten av den ansattes innlevelsesevne og evne til å vise empati og tolke barnas signaler. Det å ha evne til å skape trygghet både for barn og foresatte er viktig i tilvenningsperioden.

- ✓ Personalet har kontakt med familien i forkant av oppstart og planlegger oppstarten i barnehagen til det beste for barnet.
- ✓ Personalet har kunnskap om Trygghetssirkelen og bruker kompetansen inn i møtet med den nye familien.
- ✓ Vi legger til rette for å kunne ha tilvenningen over et lengre tidsrom.
- ✓ Foreldre og barn kan komme på besøk i barnehagen i forkant av tilvenningen.
- ✓ Vi deler barnegruppa, slik at det ikke er så mange inne samtidig under tilvenningen.
- ✓ Vi har åpen dialog med foreldrene underveis i tilvenningen.
- ✓ Vi tilstreber å ha en stabil personalgruppe.
- ✓ Vi har et informasjonsskriv med praktisk informasjon, både om barnehagehverdagen og annet nyttig som deles ut i forkant av oppstart.
- ✓ Foreldre og ansatte evaluerer oppstart og tilvenning i foreldresamtaler og internt i personalgruppa i løpet av høsten.

## Samarbeid med foresatte

*Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (Rammeplanen s. 29).*

### **Dette betyr det for oss og slik jobber vi**

Foreldre / foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Dette krever gjensidig åpenhet, tillit og dialog. Familien skal sikres en trygg og god start i barnehagen gjennom gode tilvenningsrutiner og et personale som har fokus på å bygge relasjoner med barna og deres familie. Foreldre skal oppleve å ha medvirkning i barnas barnehagehverdag.



- ✓ Personalet har ansvar for at den daglige kontakten er preget av åpenhet, tillit og gjensidig dialog.
- ✓ De formelle treffpunktene som foreldresamtaler / foreldremøter, foreldreråd og samarbeidsutvalg er faste møtepunkter mellom hjem og barnehage.
- ✓ Vi har barnets beste som fokus i samarbeidet mellom hjem og barnehage.
- ✓ Foreldre medvirker i planlegging, gjennomføring og /eller evaluering av arrangementer eller områder av barnehagetilbudet.

## Overganger innad i barnehagen

*Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe (Rammeplanen s. 33).*

### Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Arbeidet med barnegrupper/overflyttinger av barn til nye barnegrupper starter i forkant av nytt barnehageopptak. Det er utarbeidet rutiner for å sikre gode prosesser i dette arbeidet.
- ✓ Hver familie får en skriftlig informasjon om overgang til ny avdeling.
- ✓ I forkant av overgangen avtales det besøk på den nye avdelingen, i følge med en i personalet som barnet kjenner.

## Overgang fra barnehage til skole

*Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner (Rammeplanen s. 33 - 34).*

### Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Det er utarbeidet en overordnet handlingsplan for overganger i barnehage og skole i Indre Østfold kommune. Overgangen mellom barnehage og skole ligger innunder her. Planen skal sørge for en trygg og god sammenheng i overgangen, slik at barnets behov for trygghet blir ivaretatt og opplæringen blir tilpasset det enkelte barns behov fra første skoledag (fritt fra planens intensjon). Det er utarbeidet en felles plan for alle de kommunale barnehagene i forhold til de hva de eldste barna skal ha vært igjennom av opplegg det siste året i barnehagen. Rom barnehage har utarbeidet en intern plan for våre barnegrupper. Denne planen vil evalueres og revideres før nytt barnehageår høsten 2024.

Den viktigste oppgaven barnehagen har er imidlertid å gi barna den nødvendige **sosiale kompetansen** som gjør at de er klare for neste steg. Barnehagen skal støtte barna i å skape relasjoner og ivareta vennskap. Den skal støtte dem i mestre balansen mellom å sette egne grenser og respektere andres. I barnehagen skal barna oppleve verdien av et inkluderende fellesskap, og få støtte i konfliktløsning gjennom dialog, toleranse og samspill. Et barn som har tilbragt barnehageårene sine i Rom barnehage skal ha med seg gode holdninger og et positivt menneskesyn.

- ✓ Vi gir barnet erfaringer på så mange områder som mulig, slik at barnet opplever trygghet i håndteringen av nye og ukjente situasjoner.



- ✓ Gjennom leken gir vi barnet muligheter for å lære seg strategier for å skaffe seg venner og ivareta vennskap. Lek er en arena hvor barna tilegner seg kunnskap både om turtaking, lede og bli ledet, kommunikasjon, kreativitet og oppgaveløsning, for å nevne noe.
- ✓ Vi jobber med selvhjelpsferdigheter, trygghet i ukjente situasjoner og språk og kommunikasjon.
- ✓ I løpet av våren blir det gjennomført barnesamtaler og foreldresamtaler. Barnets tanker om det å starte på skolen vil være en del av grunnlaget for disse samtalene.

## Dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid

*Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen (Rammeplanen s. 38 - 39).*

### **Dette betyr det for oss og slik jobber vi**

- ✓ Personalet gjør sitt pedagogiske arbeid synlig og åpent for refleksjon på avdelingsmøter, ledermøter og personalmøter.
- ✓ Personalet evaluerer planer og pedagogisk praksis kontinuerlig.

## Progresjon

*Enten progresjon ses som lineære eller som mer komplekse prosesser, må barnehagen skape et tillegg til det barna opplever, erfarer og erkjenner sammen med familie og venner. I rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017), kapittel 8 (Progresjon) står det at «alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold» og at dette skal skje gjennom å «oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av». Barnehagen skal også «legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø». Personalet må altså iscenesette for utforskning, fordypninger og forståelser. Det holder ikke å konstatere at et eple er en annen frukt enn pære. Personalet må skape situasjoner der det blir mulig å oppdage nye lag i tematikken. Hvis et barn oppdager at en eplebit som ligger framme har blitt brunt i fruktkjøttet, kan du lage et nytt snitt i eplebiten så barnet får se at fruktkjøttet fortsatt er lyst inne i biten. Hvorfor er det sånn? Kanskje eplesteinene kommer til syne og bringer samtalen inn på et nytt spor. Slike refleksive og springende samtaler ivaretar barns medvirkning og nysgjerrighet, og situasjonen får mulighet til å utvikle seg på barnets premisser.*

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/pedagogisk-dokumentasjon/ped-dok-didaktisk-perspektiv/progresjon/>

### **Dette betyr det for oss og slik jobber vi**

- ✓ Personalet tilpasser innhold og arbeidsmetoder i prosjekter ut fra enkeltbarnets og barnegruppas utvikling.
- ✓ Personalet legger til rette for at barn får utforske egne teorier, uten å komme med svaret.
- ✓ Det enkelte barns utvikling og progresjon blir drøftet i samtaler med de foresatte.



## Digital praksis

*Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier (Rammeplanen s. 44 – 43).*

### **Dette betyr det for oss og slik jobber vi**

Personalet følger overordnet digitaliseringsstrategi for barnehage, samt lokal IKT-plan i dette arbeidet.

Den lokale planen inneholder et årshjul for personalets kompetanseutvikling innenfor IKT, men også mål og tiltak for det pedagogiske arbeidet ute i barnegruppene.

## Plandager våren 2023 og barnehageåret 2024/2025

**Barnehagen er stengt disse dagene**

Fredag 10. mai

Torsdag 15. august

Fredag 16. august

Fredag 15. november

Torsdag 2. januar

Fredag 30. mai